

SESSIONS DE DRET LINGÜÍSTIC A REUS I A LLEIDA

Mònica PEREÑA I PÉREZ

Cap de la Secció d'Estudis de Llengua Catalana i Llenguatge Administratiu
de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya

L'Escola d'Administració Pública ha dedicat, des dels seus inicis, una atenció important als aspectes lingüístics i especialment al dret lingüístic. Continuant en aquesta línia, i atès que aquesta disciplina evoluciona constantment, durant el primer semestre de l'any 1991, l'Escola ha organitzat dos cicles de conferències i taules rodones que, sota el títol *Sessions de Dret Lingüístic*, han tingut lloc a Reus i a Lleida.

Aquestes *Sessions* han tingut com a objectiu principal analitzar, a partir del marc constitucional i estatutari, de la Llei de normalització lingüística de Catalunya i de la jurisprudència del Tribunal Suprem —però, sobretot, de la del Tribunal Constitucional—, la legislació definidora del règim jurídic-lingüístic de l'Estat espanyol i la seva incència en els diferents àmbits de la societat catalana.

Tot i que l'objectiu de les *Sessions* era el mateix a Reus que a Lleida, el plantejament i el desenvolupament ha estat diferent a cada un dels llocs.

A Reus, les *Sessions* han estat organitzades conjuntament amb el Centre de Lectura de Reus i amb el Grup d'Advocats Joves del Col·legi d'Advocats de Reus i s'han desenvolupat en forma de conferències, en les quals s'ha analitzat la situació lingüística i la legislació relativa als diferents àmbits de la societat catalana.

El senyor Raimon Carrasco, sots-director general tècnic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, va parlar del món de l'ensenyament i de la cultura i va remarcar que, així com la situació i la legislació referents a l'ensenyament poden valorar-se de manera força positiva, en el món de la cultura, hi ha encara problemes importants, com

per exemple el relatiu al doblatge de pel·lícules o a la utilització de la llengua catalana en les televisions privades.

En relació amb el món socio-econòmic, el senyor Joan Ramon Solé, cap de la Secció d'Ús Oficial de la Llengua Catalana de la Direcció General de Política Lingüística, remarcà la necessitat d'intervenció en aquest àmbit, ja que, fins al moment actual només s'hi han emprat mesures de foment com les subvencions o les campanyes publicitàries.

Joaquim Ferret, director de l'Escola d'Administració Pública i Elies Rogent, adjunt al Síndic de Greuges, analitzaren, respectivament, la situació lingüística en l'àmbit de l'Administració Pública i l'Administració de Justícia, intervencions de les quals es desprèn que la situació és força diferent en cadascun dels àmbits. Mentre Elies Rogent afirmà que la situació de la llengua catalana al món judicial és greu, Joaquim Ferret considerà que, si bé el català encara és lluny de la normalitat com a llengua cooficial, el criteri de permissivitat dels Tribunals Suprem i Constitucional ha variat molt i remarcà l'alt grau de normalització del funcionariat de la Generalitat de Catalunya.

Aquestes ponències foren precedides per una sessió inicial introductòria, en la qual el professor de Dret Administratiu Antoni Milian va fer una aproximació històrica i un breu repàs de la situació actual del Dret Lingüístic com a disciplina.

Finalment, les Jornades es clogueren amb una taula rodona l'objecte de la qual era analitzar la possible reforma de la Llei de Normalització Lingüística de Catalunya. En aquesta taula rodona participaren la senyora Celsa Pico, Magistrada del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el senyor Josep Cruañas, advocat i membre de la Comissió de Normalització Lingüística del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, el sociolingüista Josep Murgades i el director general de Política Lingüística, Miquel Reniu.

Les sessions de Reus van ser inaugurades per l'Honorable Conseller de Justícia, el senyor Agustí Bassols, i van comptar amb la presència del president de l'Audiència provincial de Tarragona i la del fiscal en cap de l'Audiència. El Conseller digué que «els problemes de la normalització lingüística a Catalunya encara no estan resolts perquè el marc legislatiu és contradictori, de la mateixa manera que els drets dels catalans no estan suficientment establerts en la línia d'igualtat amb la llengua castellana». Segons el conseller, resoldre aquesta qüestió és competència de la Juris-

prudència del Tribunal Constitucional «que és a qui correspon la interpretació dels textos constitucionals i la constitucionalitat de les lleis», però que, de moment, no hi ha cap iniciativa ni cap intenció per solucionar el problema, tot i que existeix una gran sensibilitat social respecte d'aquest.

Remarcant que expressava la seva opinió personal, el conseller també va dir que cal emprendre una reforma de la llei de normalització i va afirmar que, tot i que la Constitució és un marc legal acceptable que garanteix els drets lingüístics dels ciutadans en aquelles comunitats autònomes que tenen llengua pròpia diferent de la castellana, discrepava de l'actuació del Tribunal Constitucional, ja que aquest tribunal introdueix vacil·lacions en les sentències, la qual cosa fa que la jurisprudència resulti, en determinats casos, ambigua.

Les *Sessions de Dret Lingüístic* a Lleida van tenir un tenor força diferent. No estaven plantejades com a sessions purament informatives, sinó que es desenvoluparen a través de la realització de tres taules rodones, en les quals diferents especialistes en la matèria objecte del debat exposaren i discutiren un tema concret.

L'objectiu era tractar un tema determinat mitjançant diferents opinions i punts de vista i contribuir així a un coneixement més plural de les qüestions exposades.

Les taules rodones estigueren precedides, en aquest cas també, per una conferència inaugural, en la qual el notari Josep M. Puig i Salellas féu un resum de l'evolució històrica del dret lingüístic en una ponència que titulà: «De les Bases de Manresa ençà: gairebé cent anys de reivindicació lingüística.»

En les taules rodones es tractaren els temes següents: La primera es basà en la situació sociolingüística dels diferents territoris de parla catalana i els participants —Josep Murgades com a representant de Catalunya, Josep Lacreu, del País Valencià, Gabriel Bibiloni de les Illes Balears i Juli Pallarol, que tractà la problemàtica de la Franja de Ponent— debateren i exposaren com la legislació havia influït en els comportaments lingüístics dels ciutadans de les diferents comunitats lingüístiques.

En la segona taula rodona els ponents, —Sebastià Sala, advocat, Antoni Font, catedràtic de Dret Mercantil i Antoni Mirambell, professor de Dret Civil— analitzaren la legislació vigent actualment a Catalunya.

L'últim dia, representants dels sindicats —Lluís Miró, per part de Co-

missions Obreres i Joan García de la Vega, per part de la UGT—, un representant del Foment Nacional del Treball, el senyor Lluís Salido, i el director General de Política Lingüística, senyor Miquel Renu, debateren el desplegament del procés de normalització lingüística a Catalunya en els darrers anys i tractaren especialment de la creació del Consell Social de la Llengua Catalana i de la necessitat de col·laboració de totes les forces socials en el procés de normalització lingüística.

Ambdues *Jornades* han comptat amb un gran nombre d'assistents, entre els quals hi havia els funcionaris de les diferents administracions públiques, professionals del dret, lingüistes i estudiants de dret i de filologia, els quals demostraren un gran interès participant activament en els debats posteriors a les conferències i a les taules rodones.